

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra De tre Helligaftener (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 218. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515387695808/facsimile.pdf> (tilgået 14. maj 2021)

Anvendt udgave: Noveller

ve;« – han fremlagde herved en vægtig Sølvhalskjæde med et vedhængende Hjerter af samme Metal. – »Havde Du kjendt hende, der har baaret det, mens hun var levende, saa skulde Du ikke skjælde hende ud for en Sundthosetøs!«* – Ved disse Ord gjorde han en saa sælsom Mine til Faderen, at Datteren blev greben af en lønlig Ængstelse. Den Gamle studsede og vidste ikke, om han skulde troe sine egne Øjne; ingen af dem mælede et Ord. »Naa! vil Du have den?« gjentog Ole. »Nej,« fremstammede Pigen, og vilde ud, for at søge Trøst hos Kjerestten; men den frygtelige Bejler greb hende om Armen med den ene Haand, og gjemmende Smykket med den anden sagde han: »Kommer jeg tredje Gang, vil jeg ikke have Nej.« Og uden at tage videre Afskeed, tog han Hue og Kjæp, og gik sin Vej.

»Nu kommer Drengen med Køerne,« sagde Ib og satte sig paa Trefoden. Ma-Ibs gik ud og for at malke, men hun sang ikke, som hun pleiede ved den Bestilling. Sejer vandede sin Faders Heste; men han fløitede ikke, som han ellers gjorde. Det var ogsaa en elendig Helligaften for dem begge To.

Juleaften

Det var i »Plasningen,«** da en gammel Stodder kom »skravlende«*** hen til Uannet, for at bede om lidt i Gudsnavn. Saa kom han ogsaa ind til Ibs. De bad ham sætte sig nede ved Kjøkkendøren, »saa skulde han vel faae lidt at bide paa« og lidt i Posen.

Da han havde faaet det, saa klagede han: det var saa silde og saa koldt for ham at vinde længere den Aften, og bad Folkene om Natte-ly. Det sagde de Ja til, og viste ham ind i Ovnen, der var »ly« endnu fra Bagningen af: »Støderen«† kravlede derind; og der laa han.

Det lakkede ud paa Aftenen. De havde spist deres søde Grød og hvad de ellers fik bagefter, og Bæsterne havde faaet »sidste Gift« og

* En fættig Bondepige. Sundthoser ere Strømper uden Saaler, saaledes som de bruges af Bondealmuen i Vesterjylland.

** Tummørket.

*** skravlende med Mathed, og næsten krybende.

† Et Ringegtsudtryk om gammelagtige eller dog ikke længere unge, fattige, lidet dærlige Mandfolk.

»Sallsdøren«* var »stængret,« og de havde sunget en Julepsalme, som de plejede, og lavede sig til at komme til Ro. Men saa skal I høre, hvad Støderen tog sig for: han krøb ud af Ovnen og trak Stangen fra »Yderdøren«,† og tog Krogen af, og aldrig saasnart havde han gjort det, før der kom fem »dragne«** Karle; og de ind og i Stuen, og Stodderen med dem; og nu kunde han træde lige saa frisk i Gulvet, som de. – For jeg skal sige os: det var de Røvere, som Annsbjergmanden vilde have Sejer til at finde og binde; og Stodderen det var Faderen til de andre Fem. – Det saae ilde ud for de sølle Folk der til Ibs Manden og hans gamle Mo'er og hans Datter, de blev saa »forbævrede«,*** for de tænkte, deres Liv havde Ende, at det var knap, de kunde sandse at bede om det.

Den største og ældste af de unge Røvere – og det var justement ham, Skovlouringen – han førte Ordet og sagde: »Sæt nu først frem, hvad I har! saa kan vi snakke om det Andet siden.« – Ma-Ibs tog fat i Dørlinken; men Røveren sagde: »Bliv Du kun her! og lad Kjællingen der om noget til os! for ellers kunde Du let faae isinde at rende Dig løs; og vi skulde dog »have lidt lige af dig« og »skaate«† en Korn, naar vi har ædt og drukken.« Pigen seguede ned paa en Stol og var ikke langt fra at daane af Forfærdelse. Ib sad paa Sengestokken og lagde sine Hænder sammen, og bad til Vorherre, som har Magt til at frelse, hvem han vil. – Den gamle Kone satte paa Bordet alt, hvad de havde af »Ædelse« og »Drikkelse«; og det var endda sært, hvordan hun kunde.

Men nu skal I høre mere. Ib havde en Hyrdedreng, saadan en »Bæis«, en »Staarrisknægt«†† Han laae i en Slagseng bag Kakkelovnen, og hører alt dette her. Saa lister han saa stille et Par Hoser og et Par Buxer paa sig, og ud med den gamle Kone, engang hun gik fram, for at tænde Lyset, som en af Røverne af Vanvare havde slukket. Og han over i den anden Gaard og ind til Sejer og fortæller ham, hvordan det stod til hos dem selv. Sejer var ikke længe om at lægge Raad op: »Tag den muuserede Hest af vores!« siger han, »og lad saa »kløe«††† ad Annsbjerg til! og siig dem, hvordan her staaer til, og at

* Indgangsdøren paa Stuehuset.

** store, stærke og raske.

*** reent betagne af Angest.

† spøge og gantes.

†† en lid; meer end halvvoxen Dreng.

††† at skynde sig af al Magt.